

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 06. oktobar 2023.godine

RTS- Usvojen predlog da lekar odobrava bolovanje do 30 dana

BLIC- Korone sada i ne treba toliko da se plašimo, ali zato GRIP UDARA
JAKO: Epidemiolog upozorava da ovaj virus može da dovede i do FATALNOG
ISHODA

RTV- Radojević Škodrić: Svako ulaganje u preventivu se višestruko vraća

NOVOSTI- PRVI REZULTATI OBAVEZNOG SKRININGA NA SMA: Uzorkovano
oko 4.000 mališana, tačnost 98 odsto

DZ VOŽDOVAC- Svetski dan mentalnog zdravlja

Usvojen predlog da lekar odobrava bolovanje do 30 dana

Vlada Srbije usvojila je predlog izmena Zakona o zdravstvenom osiguranju kojim je predloženo da izabrani lekar po pravilu utvrđuje privremenu sprečenost za rad do 30 dana, umesto dosadašnjih 60 dana.

Na današnjoj sednici, Vlada Srbije usvojila je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju kojim je predloženo da izabrani lekar po pravilu utvrđuje privremenu sprečenost za rad do 30 dana, umesto dosadašnjih 60 dana, a da nakon toga, privremenu sprečenost utvrđuje prvostepena lekarska komisija RFZO-a.

Takođe, kako se navodi u saopštenju, ostavljena je mogućnost da izabrani lekar može da utvrdi privremenu sprečenost za rad i do 60 dana, i to kod osiguranika obolelih od malignih bolesti, onih koji su privremeno sprečeni za rad zbog bolesti ili komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, osoba sa invaliditetom i kod neposredno obavljenih hirurških intervencija, osim u slučaju kada je ta intervencija obavljena u dnevnoj bolnici.

Dodaje se da će predloženim izmenama i dopunama, pitanje utvrđivanja privremene sprečenosti za rad biti racionalnije i efikasnije uređeno, a mogućnosti zloupotrebe značajno umanjene, što će doprineti ekonomičnijem raspolaganju sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja.

U avgustu je prvobitno, prema najavi ministarke zdravlja Danice Grujičić, bilo predviđeno da lekari opšte prakse odobravaju do dve nedelje bolovanja, ali je nekoliko dana kasnije predsednik Srbije Aleksandar Vučić rekao da će bolovanje koje odobre lekari opšte prakse ipak biti moguće do 30 dana .

Vlada je na današnjoj sednici usvojila i Predlog zakona o budžetu za 2024. godinu, ali i Predlog zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva i Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Korone sada i ne treba toliko da se plašimo, ali zato GRIP UDARA JAKO: Epidemiolog upozorava da ovaj virus može da dovede i do FATALNOG ISHODA

Korona virus srećom sada i nije više toliko problem kao što je bila u jeku pandemije, ali zato grip treba i te kako ozbiljno shvatiti.

- Grip nije prehlada ili nazeb. Često se to koristi kao sinonim, što nije tačno. Grip je oboljenje koje ima jasnu etiologiju, to je virus gripa tip A sa svojim podtipovima, odnosno tip B sa svojim sojevima i oni izazivaju svake godine veliki broj obolelih, kaže dr Nebojša Bohucki, epidemiolog Zavoda za javno zdravlje Subotica.

- Što se tiče severne hemisfere, grip je uvek aktivan, u svakom periodu godine i ne znači da hladna temperatura pogoduje širenju gripa kao takvog, nego to što smo tada više u zatvorenom prostoru. Dakle, nije da ga nema, odnosno da nestane na par meseci, pa se vrati, već je uvek prisutan, samo je u hladnom periodu veći broj obolelih – rekao je dr Bohucki.

Grip nije nimalo bezazlen

Epidemiolog je objasnio da je grip oboljenje za koje se od najranije zna da ima potencijal da izazove pandemiju, što se i dogodilo nekoliko puta, i da nije nimalo bezazlen.

- Nije bezazleno oboljenje i može da izazove tešku kliničku sliku, ali i da dovede do hospitalizacije i smrtnog ishoda kod rizičnih grupa, zbog čega se i preporučuje vakcinacija. To je smisao, jer drugih načina

zaštite nema. Vitamini i zdrava ishrana, sve je to dobro, ali u prevenciji jedino čuva vakcina - ističe dr Bohucki.

Ko treba da se vakciniše?

Zbog toga se vakcinacija protiv sezonskog gripa u prvom redu preporučuje osobama koje su starije od 65 godina, jer kako objašnjava sagovornik, godine su jedan od faktora rizika, a kada je mlađa populacija u pitanju, savet je da se vakcinišu oni koji imaju hronična oboljenja.

- Na prvom mestu respiratornog sistema, zatim bronhitis, astmu, a što se tiče ostalih bolesti, svakako kardiovaskularne, izuzev hipertenzije, što je zanimljivo, jer ako neko ima samo hipertenziju smatra se da to samo nije faktor rizika, nego druge kardiovaskularne bolesti. Zatim, osobe koje imaju metaboličke poremećaje, a kod nas je to šećerna bolest na prvom mestu, ali u metaboličke poremećaje spada i gojaznost, naročito oni koji imaju BMI preko 40. Preporuka je i da se vakciniše svako ko ima bubrežna oboljenja, hronične neurološke poremećaje i maligne bolesti i to bez obzira na trenutni terapijski status - izjavio je dr Nebojša Bohucki.

Vakcinu mogu da prime i deca od šest meseci i trudnice

On naglašava i da vakcinu protiv sezonskog gripa mogu da prime i deca uzrasta od šest meseci pa nadalje, kao i trudnice, a preporučuje se i imunosupresivnim osobama.

- Prema epidemiološkim indikacijama, vakcinu treba da prime i osobe koje su smeštene i zaposlene u gerontološkim centrima i domovima za stare, i svakako zdravstveni radnici, odnosno zaposleni u zdravstvenim ustanovama - ističe dr Bohucki.

Ko ne treba da primi vakcinu

Prema njegovim rečima, jedina kontraindikacija je teža neželjena reakcija na prethodno primljenu dozu, zbog čega se vakcinacija upravo i odvija u zdravstvenim ustanovama, nakon konsultacije sa lekarom opšte prakse.

Kada je u pitanju sezona respiratornih infekcija, za koju je karakteristično da počinje u novembru, a da vrhunac dostiže u januaru i februaru, dr Bohucki kaže da se ove sezone može očekivati da poraste broj svih kapljičnih infekcija, budući da se opšte, nespecifične preventivne mere, poput nošenja maski, držanja distance i pranja ruku, više gotovo i ne primenjuju.

- Nošenje maske je jedino obavezno u zdravstvenim ustanovama i sa manjom primenom opštih, nespecifičnih mera, raste broj svih kapljičnih infekcija. Da li će grip zaista da se vrati u punoj snazi, kako je bilo pre pandemije kovida, zavisi i od samog kovida. Ako bude i dalje mutirao, a nema razloga da ne, jer činjenica je da imamo nove aktuelne sojeve omikrona, i sve dok bude nejasna epidemiološka situacija oko kovida, koja se zaista menja iz nedelje u nedelju, a kamoli za mesec dana, teško je dati bilo kakve prognoze. Ali generalno smatram da će sa manjom primenom nespecifičnih mera doći do porasta svih respiratornih infekcija, pa i gripa - poručuje dr Nebojša Bohucki.

A šta je sa koronom

S druge strane, korona je takođe tu, i uvek će biti tu.

Virusolog dr Nada Kuljić Kapulica rekla je za RTS da korona virus pravi praktično određene promene, meandre, da bi bolje i lakše dospeo do našeg organizma i napao ćeliju. Nove varijante daju blaži oblik bolesti, napominje ona. Odgovorila je na pitanje da li treba nositi maske u prodavnicama i prevozu.

Gostujući u Beogradskoj hronici RTS-a, dr Nada Kuljić Kapulica rekla je da se korona nije vratila, ona je stalno tu, od kada je krenula, i infekcije novog korona virusa teku.

"To što se događa sada i što se povremeno događalo je da se virus evoluciono menja. Virus pravi praktično određene promene, da bi bolje i lakše dospeo do našeg organizma. To su te mutacije, varijacije, varijante i podvarijante", napomenula je dr Kuljić Kapulica.

Prema njenim rečima, virus to pravi samo zbog toga da što pre dođe do osetljivog organizma.

Na početku je korona virus imao lak posao

"Na početku, novi korona virus imao je lak posao, s obzirom na to da je populacija bila imunološki nevinna, nije bila u sudaru sa virusom, nismo imali specifičnu odbranu", kaže ona.

Navodi da je virus bio bez jarma, slobodno je napadao ljude. Kako je odmicao tok pandemije, i kako su ljudi obolevali, određeni deo ljudi je sticao imunitet.

"Sticao se imunitet i vakcinom, tako da ovog trenutka virus ima barijeru, mora da se bori sa našim organizmom jer svi ljudi imaju određenu dozu imuniteta bilo od preležane bolesti, bilo od vakcine, s obzirom na to da je masa ljudi u svetu dobila vakcinu – znači ima određenu dozu imuniteta", objasnila je dr Kuljić Kapulica.

Virus pravi meandre

Na postavljeno pitanje da li sada postoji imunitet kod ljudi, odgovara potvrdno i dodaje da ne mora biti imunitet u vidu antitela, ima i drugih vidova imuniteta, i zbog toga virus mora da pravi krivine, meandre, podvarijante, da se menja kako bi mogao da inficira našu ćeliju.

Sve ono što se sada događa i što se događalo u proteklom periodu je praktično manevar virusa, jedan od mehanizama virusa je kako da inficira ćeliju, da se menja, pojašnjava ona.

Lakši prenos, blaža klinička slika

Dr Kuljić Kapulica kaže da se moraju izučavati promene, da se vidi kakve će promene biti na našem organizmu.

"Postavljamo pitanje kakva je bolest koju ova varijanta donosi. Bolest nije opasna, trenutni period virusa je takav da on stagnira na određenom stepenu patogenosti i sve te varijante daju blaži oblik bolesti, mali broj pacijenata leži u bolnici", rekla je dr Kuljić Kapulica.

Prema njenim rečima, teške kliničke slike ima manji broj pacijenata.

Dalje navodi da se postavlja pitanje da li nove varijante smanjuju dijagnostičku efikasnost, da li su testovi prema korona virusu efikasni ili se zbog mutacija događa da testovi nisu ispravni.

Pitanje je i da li mutacije deluju na efekat antivirusne terapije.

Govoreći o toku virusa, ispričala je ono što je pročitala. Jedan pacijent koji je tri puta bolovao od korona virusa napisao je na Tviteru: prvi put kad sam imao koronu hteo sam da umrem, drugi put je bilo kao grip, a treći put nisam ni razmišljao o tome.

Radojević Škodrić: Svako ulaganje u preventivu se višestruko vraća

VRNJAČKA BANJA - Direktorica Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić rekla je danas da je mesto preventivnih pregleda upravo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, da je preventiva skupa, ali i da se svako ulaganje u preventivu višestruko vraća, kako za pojedinca, tako i za državu.

Ona je to izjavila prilikom obilaska Doma zdravlja u Vrnjačkoj banji.

"U domovima zdravlja ćemo videti koji preventivni i skrining pregledi se već rade, da vidimo šta treba da se unapredi u njima, a onda i da se uvode novi preventivni i skrining pregledi", rekla je Radojević Škodrić.

Objasnila je razliku između preventivnog i skrining pregleda.

"Skrining pregled je ciljani pregled, uradi se, na primer kod ginekologa, samo HPV, odnosno Papanikolau test i ništa drugo. Kada kažemo preventivni pregled, to znači kompletna dijagnostika, Papanikolau, ultrazvučni pregled, krvna slika, tumor markeri, dakle više stvari se uradi", navela je Radojević Škodrić i dodala da su počeđnako važni i skrining i preventivni pregledi.

Ona je nabrojala koji se sve pregledi rade u Domu zdravlja Vrnjačka Banja.

"U ovom domu zdravlja radi se već skrining na kolorektalni karcinom, radi se skrining na karcinom grlića materice, ultrazvuk dojke i do kraja godine biće uvedena HPV tipizacija, što je jako važno za mlade, što znači da će u ovom domu zdravlja moći da se vidi da li imaju neki HPV virus koji dovodi do maligniteta", rekla je Radojević Škodrić.

Ona je zadovoljna izgledom i organizacijom rekonstruisanog Doma zdravlja u Vrnjačkoj Banji.

"Obišla sam ceo Dom zdravlja i glavni cilj naše posete je pregled svakodnevnih aktivnosti koje su vezane za RFZO, a to znači da smo prešli sa direktorkom i svim načelnicima da li imaju sve od strane države, od vakcina, lekova, potrošnog sanitetskog materijala, naročito je bitno da li su stigle vakcine na vreme, da li je počela vakcinacija", rekla je Radojević Škodrić.

Ona je dodala da su, nakon ogromnog višegodišnjeg ulaganja države u renoviranje i izgradnju novih bolnica i domova zdravlja, sada ogromna sredstva uložena u novu opremu, novu dijagnostiku i inovativne lekove, kako za retke bolesti tako i za sve druge bolesti.

Radojević Škodrić je najavila oktobar kao mesec borbe protiv karcinoma dojke i u tom cilju je u Beogradu postavljen pokretni mamograf koji će biti tu ceo mesec.

"U nedelju, svi domovi zdravlja u Beogradu će raditi preventivne preglede za žene, a za muškarce PSA marker koji je zadužen za određivanje karcinoma prostate", rekla je ona i dodala da će vikend posle toga svi domovi zdravlja u Srbiji raditi preventivne preglede na karcinom dojke i karcinom prostate.

Radojević Škodrić nije zadovoljna brojem žena koji rade preventivne preglede za karcinom dojke i kaže da se još uvek mali broj žena odaziva na te preglede, dok se za preglede raka grlića materice odlučuje mnogo više.

"Ove godine se u prvih šest meseci javilo 12.400 žena za preventivne preglede karcinoma dojke, a kada je u pitanu rak grlića materice, 70.000 se javilo za ginekološki pregled", navela je ona.

Radojević Škodrić je kazala da mora mnogo više da se radi na prevenciji, da su država i sva njena ulaganja samo jedna karika u tome.

"Moramo da promenimo svest građana, da njihov strah i bežanje od eventualne dijagnoze više ne pobeđuje u odnosu na sve ostalo", smatra Radojević Škodrić.

Odgovarajući na pitanja novinara, ona je rekla da je RFZO na teret države uveo sva četiri senzora insulinske pumpe koji su registrovani u našoj zemlji.

вечерње НОВОСТИ

PRVI REZULTATI OBAVEZNOG SKRININGA NA SMA: Uzorkovano oko 4.000 mališana, tačnost 98 odsto

OD početka skrininga na spinalnu mišićnu atrofiju, Centru za humanu molekularnu genetiku na Biološkom fakultetu u Beogradu dostavljeno je oko 4.000 uzoraka. Kako se saznaje od rukovodioca projekta skrininga dr Miloša Brkušanina, zasad nema pozitivnih rezultata.

- Sutra bi trebalo da bude oko 4.000, od 15. septembra kada su prvi uzorci stigli u našu laboratoriju. Svi dosad testirani su negativni. Ja uvek volim da podsetim na tačnost skrininga, koja je 98 odsto, što znači da u dva odsto slučajeva skriningom možemo da dobijemo negativan rezultat, ali da beba u budućnosti ispolji simptome bolesti - kaže Brkušanin u izjavi za Telegraf.

Ističe od ranije poznat podatak da se skriningom neće otkriti svako obolelo dete.

Kao što je ranije pisano, to se dešava kod posebne vrste mutacije, tačkaste, kakvu nigde u svetu nije moguće otkriti testiranjem na rođenju. U slučaju da neka od skriningovanih beba dobije negativan test, a da tokom života razvije simptome SMA, srećna okolnost je to što to neće biti npr. SMA tip 1, već najčešće tip 3, značajno blaži.

To se, kako je ranije rekao, dosad nije zabeležilo.

- Od sredine aprila prošle godine, kada je pilot projekat skrininga započet, niko od negativno testirane novorođenčadi nije ispoljio simptome bolesti - rekao je letos.

Skrining na spinalnu mišićnu atrofiju pokrenut je u četvrtak 14. septembra u celoj Srbiji. Prvi uzorci su već sutradan dostavljeni su Centru za humanu molekularnu genetiku. Prethodno u zemlji je pokrenut pilot projekat skrininga, 12. aprila 2022. On je obuhvatio jedno porodilište u zemlji, GAK "Narodni front".

Nešto duže od godinu dana potom, 26. maja proširen je na kragujevačko porodilište pri KC Kragujevac.

СВЕТСКИ ДАН МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА

Дом здравља „Вождовац“

Светски дан менталног здравља представља најважнију годишњу глобалну кампању намењену подизању свести о значају менталног здравља.

Обележава се на свим континентима и у готово свим земљама кроз локалне, регионалне и националне догађаје и програме.

Ове године се обележава под слоганом „**Ментално здравље је универзално људско право**“ и пружа прилику да се сви покрену ради заштите и побољшања менталног здравља.

Тим поводом специјалисти психијатрије Дома здравља "Вождовац" ће 10. октобра давати савете везане за унапређење менталног здравља.

Отворена је телефонска линија за све кориснике у термину од 7 до 19 часова. Контакт телефон 011/ 30 80 576.